

Tjänsteutlåtande

Näringsliv- och utvecklingsavdelningen

Till Kommunstyrelsen

Datum 2021-02-05
Dnr KS 2020/0028

Svar på medborgarförslag nr 2/2020 – Fler ordningsvakter

Sammanfattning

I ett medborgarförslag inkommet till Österåkers kommun 2020-01-23 föreslås att kommunen ska utöka tid och område för förordning av ordningsvakter enligt § 3, Lag om ordningsvakter (LOV 1980:578).

I medborgarförslaget framgår att ordningsvakter inte bara ska arbeta fredagar och lördagar utan även övriga dagar och i ett utökat område enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen besluta

Anse medborgarförslag nr 2/2020 besvarat med hänvisning till det uppdrag som Österåkers kommun lämnat till kommunens leverantör av bevakningstjänster och det löpande arbete som bedrivs inom kommunen.

Bakgrund

Ordningsvakter utbildas av polismyndigheten och har därefter ett flertal polisiära befogenheter och skyldigheter. Ordningsvakter utövar myndighet vid nyttjande av sina befogenheter och måste alltid ha lagstöd för varje ingripande. Ordningsvakter har lydnads- och rapporteringsplikt till polisen, som utbildar, förordnar och sköter tillsynen av ordningsvakter.

Ordningsvaktens primära uppgift är att medverka till att upprätthålla den allmänna ordningen. För andra uppgifter och problem än ordningsstörningar får inte ordningsvakter anlitas.

Ordningsvakter förordnas vanligtvis för tjänstgöring vid allmänna eller offentliga tillställningar som t.ex. konserter eller till platser eller lokaler för t.ex. idrott, spel och förströelse eller till lokaler där alkoholdrycker serveras till allmänheten med tillstånd enligt alkohollagen.

Tjänsteutlåtande

Ordningsvakter kan även förordnas att tjänstgöra inom särskilt avgränsade geografiska områden enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter. Inkommet medborgarförslag avser kommunens anlåtande av ordningsvakter inom särskilt avgränsade geografiska områden enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter.

För att få tillstånd att anlita ordningsvakter inom särskilt avgränsade geografiska områden enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter måste kommunen ge i uppdrag till leverantör av ordningsvaktstjänster att ansöka å kommunens vägnar om tillstånd för anlåtandet av ordningsvakter hos polismyndigheten med stöd av 3§ Lag (1980:578) om ordningsvakter. Kommunen får inte ansöka om användning av ordningsvakter självständigt direkt till polismyndigheten.

Förutsättningar för att kommunen får anlita ordningsvakter är att ansökan om tillstånd för ordningsvaktens anlåtande genomförts till polismyndigheten, att polismyndigheten beslutar om tillstånd och i tillståndsbeslutet anger det geografiska området kommunen får anlita ordningsvakter enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter. Ytterligare förutsättning är att det föreligger ett identifierat behov, dvs. det regelbundet förekommer ordningsstörningar och kommunen bedömer anlåtande av ordningsvakter vara en nödvändig åtgärd. Det identifierade behovet av ordningsvakter måste kunna styrkas i form av polisens statistik över polisanmälda händelser som inträffat under en längre tid. Kommunen kan inte ansöka om tillstånd för användning av ordningsvakter i förebyggande syfte. Polisens statistik över polisanmälda händelser ska ingå i ansökan om tillstånd för anlåtande av ordningsvakter enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter.

I syfte att minska ordningsproblem, öka säkerheten och den upplevda tryggheten i ett område anlitar kommunen sedan länge ordningsvakter i vissa avgränsade geografiska områden när så bedömts nödvändigt. Under delar av året mer frekvent beroende på den rådande lokala lägesbilden, årstid och andra faktorer, t ex. den regionala lägesbilden. Under delar av året anlitas ordningsvakter inte alls, vissa delar av året anlitas ordningsvakter under helgdagar och delar av året anlitas ordningsvakter under veckans samtliga dagar. Lägesbilden och det bedömda behovet avgör omfattningen på kommunens anlåtande av ordningsvakter.

Bedömning och beslut om anlåtande av ordningsvakter utgår främst från den lokala lägesbilden i kommunen. Den lokala lägesbilden tas fram och löpande uppdateras i nära samarbete mellan kommunens trygghetsamordnare för social och situationell prevention, ansvarig för fältassistenter, bevakningsbolagets driftschef, kommunpolisen, trafikingenjör, representant för centrumägaren mfl. Bevakningsbolagets rapporter, polisens statistik och felanmälningar utgör en viktig del i arbetet med den lokala lägesbilden.

Vad det gäller geografiska områden för anlåtande av ordningsvakter enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter har kommunen polismyndighetens tillstånd för ett område enligt 3§ lagen (1980:578) i centrala Åkersberga (rött område, se nedan) samt ett mindre område som omfattar Alceahuset. Den 9 juli 2020 gav kommunen i uppdrag till kommunens leverantör av ordningsvaktstjänster att ansöka om ytterligare ett område i centrala Åkersberga.

Tjänsteutlåtande

Det geografiska området i kommunens nya ansökan omfattar (blått område, se nedan) är ett av de största områden någon kommun i Stockholms län ansökt om enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter. Området ansökan avser är mycket noggrant analyserat och utvalt med hänsyn tagen till den lokala lägesbilden, polisens och bevakningsbolagets statistik. Kommunen inväntar polismyndighetens beslut sedan den 9 juli 2020.

Rött område:

- Befintligt område med polismyndighetens tillstånd för användning av ordningsvakter enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter

Blått område:

- Ansökt utökad område om polismyndighetens tillstånd för användning av ordningsvakter enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter, inväntar beslut sedan den 9 juli 2020

Förvaltningens slutsatser

Utöver kommunens befintliga tillstånd för anlåtande av ordningsvakter enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter och genomförda ansökan om tillstånd för anlåtande av ordningsvakter enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter finns för närvarande inga platser eller områden som bedöms vara aktuella för ytterligare ansökningar om tillstånd för anlåtande av ordningsvakter enligt 3§ lagen (1980:578) om ordningsvakter i Åkersberga.

Bilagor

Medborgarförslag nr 2/2020 – Fler ordningsvakter

Tjänsteutlåtande

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Kristina Eineborg
Näringsliv- och utvecklingsdirektör

Ulf Palmgren
Säkerhetschef

Expedieras
Förlagställaren
Näringslivs- och utvecklingsavdelningen

Digitala Signaturer